

CORRESPONDENCE INTERNATIONALE

VIA HELVETIA.

I.

Kje si, ne vemo. Misel te išče:
od doma
iz kraja v kraj roma
in nemirna gre na bojišče:
kje si, kje si?

Dan na dan in večer na večer
se vrača, krila utrujena vesi:
ni te našla nikjer.

II.

Zvonovi molčijo in ura molči —
srce je vâsi nehalo biti;
obupano plašno se hiša hiše drži,
druga v drugo bi hotela se skriti.

In mi sâmi, sâmi — — —

V pesti skrčenih rok
verujemo: še je nad nami
Bog.

III.

V zlatem klasju rdeča lica,
prožne roke, svetel srp:
v takih krajih hodim,

a nad menó je trda skrb.
Od gor bobni,
od skal krvavi
in svoji mrzli roki širi, širi.
Eno nad vas, drugo nad me,
v njej že ima moje srce —
Ž njim naj vas pomiri!

IV.

(Begunci.)

Dosti je na nebu zvezd,
dosti je na zemlji cest:
vsaka zvezda nas pozná,
na vsaki cesti smo domá
brez dóma.

Tihe svetle so zvezdé,
tihe bele so cesté;
trudno obupan je naš vzdih,
ki gre do njih, ki gre po njih:
Brez dóma!

Eno solnce imá nebó:
radi eno bi cestó,
da bi pripeljala nas
spet enkrat v drágo vas
do dóma, do dóma! —

ANAGNORISIS.

Po stari navadi sem šel v lepe kraje in srečal človeka.
Gledal je s hrepenečimi očmi in čakal odmeva.
Pogledal sem ga in sem bil odmev.
Razprl je oči in ni hotel verjeti.
»Jaz?«
»Jaz!«

O kako pozno se spoznamo na sveti.
Dobre komedije pišeš za oder življenja, čas!

Joža Lovrenčič.

Lina (s skrušenim, razdvojenim glasom).
Zdaj se rešujejo vprašanja ... Gorje!

Fanič (s trepetajočim glasom). Saj ti je odpuščeno, moj sin ...

(Lina se sunkoma dvigne in se z nemimi, velikimi očmi zazre v Slavkovo lice. Krikne, udari roke v obraz in se zgrudi na mrtve prsi.)

Lina. Gorje! ... Bog! — (Trdo.) Zdaj je mrtev ... (Pavza.)

Fanič (seže z drhtečo roko po sveči). Mrtev ... (Svečo v levici nad Slavkovo glavo, dela z desnico znamenje svetega križa nad njim.) Slavko, počivaj v miru ... blagoslovljen od očeta ...

Lina (se spet dvigne, tiho, očita joče). Oče, čemu to ... Kaj pomeni ta sveča?

Fanič (nežno). Tiho, moje dete! ... Ne vprašuj zdaj ... Blagoslovljen, moj sin! Blagoslovljen ...

Lina (temno zroč v bratovo lice). Zdaj je mrtev ...

Fanič (poklekne k zofi in poljubi mrtva usta; šepetaje). Blagoslovljen ... (in prekrizava) blagoslovljen ... Saj ti je bilo odpuščeno, moj sin ...

Lina (zamolklo). Kakor je obljubljeno in zapisano ...

CORRESPONDENCE INTERNATIONALE

VIA HELVETIA.

V. (Pismo.)

Sporočam Ti, doma smo zdravi vsi,
samo Tvoj brat
odpotoval je v večnost ...
Ali bodi potolažen:
njemu je dobro — — —

Radovedni smo, kako se ti godi
in kaj je z mojimi sinovi štirimi?
Pozdrav!

VI. (Odgovor.)

Čakal sem in čakal pisma,
da razveseli me sladko.
In prišlo je kratko, kratko.

Ni ga pisal oče,
ni mi sestra ga pisala,
roka je sorodna ga poslala.

O, boleost molči
in če spregovori,
je beseda kratka, kratka!

*

Prva vrsta — radost v srce,
druga, tretja — »O Marija!«
in solze v oči — — —

Dobro se mi je godilo,
a po tretji vrsti več veselja ni.

Na vprašanje zadnje Vam odgovor piše
kri.

Joža Lovrenčič.

Correspondence internationale.

Via Helvetia.

VII.

Zarja, ti večerna zarja,
kaj od doma mi poveš,
preden s solncem za božjo gnado greš?

Zarja odgovarja:

Od hiše do hiše liže plamen
in se vzpenja više in više,
mene dosega,
z dimom preprega.
Streha se vdira, zidovje poka
in ljudstvo stopa ob svitu svojih domov
pot negotov
in joka — —

Zarja se je poslovila,
noč me je s pelinom napojila.

VIII.

Če pisal si domov — več doma ni.

S poti
se vrača naša misel ko golob
na tla domača,

tam obletuje pogorišče
in v njem si išče
grob — —
Srce se nam trga in krvavi —
Bog bodi z nami in daj nam moči!

IX.

Da bi žalost še poznala,
bi se razjokála
in s solzami
ti povedala, kako je z nami.

O, biló je hudo: Kakor duše raja
čákali smo odrešenja —
prišla je smrt — kosila je od kraja
in vse rešila težkega trpljenja! —

Prej ko še jaz oči bom v večen sen zaprla,
pošiljam ti pozdrav vasi, ki je izumrla!

PS: Kedor se vrne kdaj: sredi vasi
postavi križ visok, močan,
in nam s krvjo napiši:
Tu čaka mučeniška vas vstajenja dan! —

Joža Lovrenčič.

La Divina Commedia.

Prevel in razložil J. D.

Drugi del: Vice.

XI. spev.¹

Spokorniki, v življenju ošabni, mo-
lijo očenaš (1—36). — Pogovor z njimi.
Umberto Aldobrandesco (37—72). —
Miniaturist Oderisi (73—120). — Pro-
venzan Salvani (121—142).

Ko sta pesnika dospela na prvi krož (pravih) vic, za-
gleda Dante dolgo procesijo spokornikov, ki gredo globoko-
sklonjeni, vsak pod svojim težkim bremenom na ramah. V

¹ Prim. Dom in Svet, 1915, str. 308 nsl.

življenju oholi, glavo pokonci, zdaj ponižni. Očiščujejo se
grehov napuha. Dante gre ob strani z njimi in posluša, kakó
molijo očenaš (v. 1—25). Zadnje prošnje: »In nas ne
vpelji...« ne molijo zase, ampak za žive kristjane, ki so še
izpostavljeni skušnjavam. Breme, katero nosijo, je podobno
móri, ki nas časih tlači v sanjah. (V. 26—30.) Ko Dante sliši
šesto prošnjo, za nas, vojskujočo cerkev, pozivlje tudi nas k
molitvi za uboge duše (vv. 31—35). Zdag Vergilij vpraša, kod
bi se prišlo v drugi krož vic (vv. 36—45). Eden izmed spokor-
nikov se oglasi in jima veli, naj gresta z njimi; potem pa
nadaljuje: kdo je bil njegov oče, in da je on Umberto
Aldobrandesco (vv. 46—72). Nato Dante med trumo
spozná slikarja-miniaturista Oderisija (vv. 73—81). Ode-
risi pretresljivo govori o ničnosti človeške slave
(v. 82—108). Več zgledov navaja, kako hitro je najslavnejši